

Το μάθημα της Γερμανικής Γλώσσας στο Ενιαίο Λύκειο

Οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν στο Λύκειο ως μάθημα Γενικής Παιδείας μια από τις τρεις ξένες γλώσσες (Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά) αρκεί να την έχουν διδαχθεί στο Γυμνάσιο. Στην Α' τάξη το μάθημα είναι 3ωρο, ενώ στις επόμενες δύο τάξεις γίνεται 2ωρο.

Μπορούν επίσης να επιλέξουν να παρακολουθήσουν τα Γερμανικά ως μάθημα επιλογής από 1 έως 3 χρόνια χωρίς απαραίτητα να έχουν διδαχθεί την ξένη γλώσσα στο Γυμνάσιο. Το μάθημα είναι 2ωρο.

Ιδιαίτερα στο μάθημα επιλογής προκύπτει συχνά πρόβλημα ασυνέχειας, μια και οι διαδικασίες μάθησης πραγματοποιούνται από μηδενική αφετηρία, αν υπάρχει μαθητής χωρίς γνώσεις γερμανικών. Είναι λοιπόν απαραίτητη μια αρχική αξιολόγηση με τη μορφή ενός Einstufungstest ή και μιας απλής συζήτησης-παιχνιδιού αυτοαξιολόγησης με στόχο να εξακριβωθεί το γλωσσικό επίπεδο των μαθητών.

Η εξεύρεση αιθουσών, οι πιθανές δυσκολίες στην κατάρτιση του ωρολογίου προγράμματος καθώς και το γεγονός ότι συχνά δεν υπάρχει επαρκής αριθμός εκπαιδευτικών του κλάδου είναι προβλήματα που μπορούν σίγουρα να αντιμετωπιστούν με καλή θέληση και με διάθεση συνεργασίας.

Ξεπερνώντας τις πρακτικές δυσκολίες θα μπορούσαμε να καθοδηγήσουμε τους μαθητές μας να συνεχίσουν στο Λύκειο την ξένη γλώσσα που επέλεξαν ως δεύτερη στο Γυμνάσιο, έτσι ώστε να αποκτήσουν επαρκείς γνώσεις για επικοινωνία ή για την απόκτηση ενός διπλώματος στα Γερμανικά.

Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος της Γερμανικής Γλώσσας στο Λύκειο είναι

- η προβολή της επικοινωνιακής προσέγγισης της ξένης γλώσσας,
- η ανάπτυξη πολυπολιτισμικής συνείδησης και η ανάδειξη της αξίας της πολυγλωσσίας,
- η προαγωγή της ευρωπαϊκής διάστασης της εκπαίδευσης και τέλος
- η ύπαρξη συνέχειας στις μεθοδολογικές προσεγγίσεις στη

διδασκαλία της ξένης γλώσσας, μια διδασκαλία εμπλουτισμένη με δραστηριότητες και ασκήσεις που συνδέουν το γλωσσικό μάθημα με το Κρατικό Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας, όπως οι ασκήσεις διαμεσολάβησης.

Αυτό που θα έπρεπε να προσέξουμε ιδιαίτερα στο γλωσσικό μάθημα στο Λύκειο είναι

- η αντικατάσταση των παιχνιδιών ρόλων με «προγραμματισμένα παιχνίδια» (Planspiele), μια και η επιθυμία των μαθητών μας να υποδυθούν ρόλους ολοένα και ελαττώνεται

- το πέρασμα σε όλο και πιο ελεύθερες μορφές έκφρασης τόσο στην ομιλία όσο και στη γραφή, όπου εγείρονται σχετικά υψηλές απαιτήσεις και τυπική ορθότητα

- η τακτικότερη ενασχόληση με την αισθητική πλευρά της γλώσσας (λογοτεχνικά κείμενα, σινεμά, μουσική)

- η ενασχόλησή μας με τη «μετάφραση» (προετοιμασία των μαθητών για τις εξετάσεις στο Ειδικό Μάθημα)

Όσον αφορά την αξιολόγηση του μαθήματος, πρέπει να υπάρχει τακτικός έλεγχος επιβεβαίωσης της επίτευξης των στόχων. Τα τεστ επιστούν την προσοχή του κάθε μαθητή στις αδυναμίες του και εξυπηρετούν κατά κύριο λόγο τον αυτοέλεγχο των μαθητών που θα έπρεπε να συγκρίνουν τις επιδόσεις τους περισσότερο με προηγούμενες των ιδίων και όχι με αυτές των συμμαθητών τους. Είναι καλύτερα να έχουμε συχνότερα σύντομα τεστ παρά σπάνια και πολύ μεγάλα!

Ένα μεγάλο διαγώνισμα βέβαια είναι απαραίτητο κατά τη διάρκεια του Α' Τετραμήνου. Περιλαμβάνει 4 ερωτήσεις κατανόησης διδακτικού κειμένου 150-180 λέξεων (35%), 4 παρατηρήσεις γραμματικο-συντακτικών φαινομένων μέσα από το κείμενο (35%) και παραγωγή καθοδηγημένου ή ελεύθερου γραπτού λόγου 120-150 λέξεων (30%). Τα θέματα θα πρέπει να είναι κλιμακούμενης δυσκολίας και ανάλογα με την έκταση της διδαγμένης ύλης. Το γεγονός όμως στο οποίο θα έπρεπε να επικεντρώσουμε την προσοχή μας κατά τη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος στο Λύκειο είναι η εξασφάλιση της συνέχειας. Παράγοντες όπως: οι διαφορετικές εμπειρίες και τα κίνητρα των μαθητών, οι γλωσσικές γνώσεις και ικανότητές τους, η στάση τους απέναντι στους τρόπους μάθησης και διδασκαλίας καθώς και η έλλειψη ικανοποιητικών αποτελεσμάτων συχνά συμβάλλουν στη διαμόρφωση μιας εκτενώς ανομοιογενούς ομάδας, η οποία επιβάλλει την εξατομικευμένη διδασκαλία.

Στην προσπάθεια αντιμετώπισης του προβλήματος θα μπορούσε να προταθεί

α) η διαρκής, ανά τακτά διαστήματα, υποχρεωτική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, προσαρμοσμένη στις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά του ξενόγλωσσου μαθήματος στην Ελλάδα

β) η χρήση των νέων τεχνολογιών, ως εργαλείο μάθησης, διδασκαλίας αλλά και επικοινωνίας

γ) η συνεργασία των εκπαιδευτικών μέσα από δίκτυα επικοινωνίας με στόχο την ανταλλαγή πληροφοριών καθώς και τον σχεδιασμό κοινών διδακτικών ενοτήτων με άξονα τη συνέχιση μιας θεματικής περιοχής από το Γυμνάσιο στο Λύκειο.

Ιδιαίτερη προσοχή χρήζει το πρώτο τετράμηνο της Α' τάξης του Λυκείου, όπου οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να ακολουθούν μια μεταβατική διδακτική μεθοδολογία, όπως και κατά τη διάρκεια της 3ης Γυμνασίου, που θεωρείται η «γέφυρα» μεταξύ των δύο εκπαιδευτικών βαθμίδων. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής αυτής περιόδου προτείνονται:

- περισσότερες δραστηριότητες που επικεντρώνονται στην ελεύθερη προφορική έκφραση και στο γραπτό λόγο (επιστολές – παράγραφοι)
- αύξηση της χρήσης των πολυμέσων (πιο σύνθετο ακουστικό υλικό, βίντεο μεγαλύτερη διάρκειας) και τέλος
- προετοιμασία για πιο αυτόνομες μορφές μάθησης και εξάσκηση σε τεχνικές εργασίας που ανεξαρτητοποιούν τους μαθητές (σημειώσεις, χρήση λεξικών)

Για τυχόν διευκρινήσεις, ανταλλαγή πληροφοριών καθώς και συνεργασία:
Χατζοπούλου Έλλη – ellixatz@yahoo.gr

www.deutsch.gr

(Η εισήγηση πραγματοποιήθηκε στην Ημερίδα της Πανελλήνιας Ένωσης Καθηγητών Γερμανικής Γλώσσας Π.Ε. (Καβάλα, 3 Φεβρουαρίου 2008).